

Nuorttanaste

»Gæca dam Ibmel labba,
gutte mailme suddo guodda!«

»Son dagai rafhe su ruosa
varai bokte.«

No. 16.

Sad jakkegærdde.

»Nuorttanaste« maksa ovta kruvna jakkoda-
gast, bladde dinggujuvu juokke poasta-
rappe lutte.

30ad August 1906.

»Nuorttanaste« olgusboatta guovte gærde
manost — dam 15ad ja dam 30ad bæive
juokke manost.

Dat læ mu sivva.

Man dat dadde læ vaddes olb-
mui dabalažat daid sanid cækket,
vaiko olmuš vel diettage vaimostes,
atte son boastot læ dakkam, atte son
læ suddodam ovta daihe nubbe vuos-
tai su lagamužaines. Min gorgis ješ-
ječamek rakistægje luonddo gæččala
alelassi siva gomite' nubbe ala ja
gavdna alelassi bæloštusa ječas ou-
dast ja manna mokke gæinoid, amas
sivva boattet su ala.

Dam oaidnep mi juo min vuos-
tas vanhemi lutte. Go si legje bor-
ram dam gilddujuvvum muorast, ja
Ibmel muitoti sigjidi sin suddo, de
Adam siva jorggali Eva ala ja Eva
fast gærmaš ala. Dat værre ječas-
bæloštæbme læ migjidi bæssam vara
sisa, nuft atte mi oažžop dagjat, atte
juokke goaikkanas læ čadabaidnujuv-
vum dast. Dat læ dego daggar gærb-
mašak, maid olmuš matta čuoppat
manga gappalakki; mutto almaken
šadda juokke bittast fast olles gær-
maš, mi læ lika ælle ja vahagatte go
dat vuostas.

Mi læp viššalak vigid gavdnat
ærai lutte; mutto ječamek lutte mi æp
siða gavdnat maidege. Mi rokkadal-
lap viđad rokkusa Aččeminast, mutto
jos nuft heivve, atte mi andagassi
galggap addet okti, gutte min vuostai
læ rikkom, de mi dasa æp læk gærg-
gadak.

Mi čuovvo daggar gævatusast?
Čoaskes- ja galmasvuotta bærašælle-
mest, ustebi gaskast; dam sivast læ
davja lossis ællem min særvest. Dam
sivast go ænaš oasse vastedek: »Dat i
læk mu sivva — dat læ duom nisson
daihe duom olbma sivva.

Ustebidam! Nakketekop mi giet-
tamek min ječamek occi! Suopas-
top mi visudet min ječamek uvsa ou-
dast.

Mangas adnek æppegudnen, atte
gudnalaš olmuš guorrassa su mædda-
dusas, dat adnujuvu fuodnen, ja jos
olmuš i lifči daggar heitugas dingga,
go son læ, de lifči ollo duottavuotta
dam arvvalusast. Mutto go mi dal
læp daggarak, go mi læp, mæddeva-
žak ja ollesmættomak juokke dafhost,
de læ daggar guoratallamuš aibas
værrot. Dat i læk mikkege olmai-
vuodaid vuost boastot dakkat ja dasto
šittet ja bæittet dam daggo bokte, at-
te ašše gomotuvvu ærai ala. Dat læ
hegjodak ja bænta værrevuotta.

Mutto go olmuš su mæddadusas
guorrassa, dovdasta ja andagassi biv-
da sikke Ibmelest ja dam olbmust,
gæn vuostai son læ rikkom, de dalle
dakka son dego olmai, ja dat šadda
oammedovdo gæppadussan ja dam
vieljalaš rakisvuoda lasatussan.

Ædne gietta.

Dam manemus amerikanalaš
soadest læi okta soaldat, gutte læi nu
sagga sarjaduvvum, atte i læm doai-
va ællet. Son vællai buocamviesost
muttom ucca gavpugažast. Dallana-
ga go su ædne oažoi gullat dam sur-
gis dapatusa birra, vulgi son oaidnem
diti su barne vel ovta have ouddalgo
son jabma. Gukka fertti son vazzet,
ouddal go son, vaibam ja buocce olli
mærradusbaikkasis. Dallanaga jærai
son, gost buocamviesso læi, ja go son
dokko olli, bivdi son lobe sisa man-
nat su barnes lusa; mutto doaktarak
œi suovvam su sisa mannat; dastgo
si gadde, atte ædne oapaladdam buo-

re i daga dam nuft hæjot buocce
bardnai. Ædne gæcai doaktari ala
morrašin ja vaimo bakčasin ja rokka-
dalai:

»Luittet juo dadde mu siva
Mon manam nu jaskadet su sænga
lusa, atte son dam i obba dieđege
Imge mon aigo obba gæččaletge su
sarnotallat, dušše haledam mon su
oaidnet vel ovta gærde«

Doaktarak æi sattam dam gaiba-
dusa vuostaibigjat, son fertti siva bæss-
sat.

Sivost loaidasti son barnes buo-
camsænga lusa. Gadnjalak golgge su
nierai mielde vuolas, go sen oini bar-
nes dast vællamen čovkad ja ruoid-
nam stuora bakčasi siste. Ouddal go
ješge fuobmai læi son gieđas bigjam
barne gallo ala. Bardne dallanaga
dovdai dam gieđa ja hilljanes jienain
celki: »Ædne, don go læk dast.«

Son i oaidnam su, mutto son
dovdai su gieđa, ja son didi dallana-
ga, atte dat læi dam rakis ædne giet-
ta. Nuft lidnaset go dat i vuoinadam
oktage æra gietta dam buocce soalda-
ta gallo alde.

Nuftgo daggar lidna ædne gieđa
bigja Ibmel su sanes min bakčasi ja
morraši ala. Aido min hoedamek sis-
te suogjala bæstamek min rakisvuod-
đain, mi læ gievrab go dam buok
buorremus œdne rakisvuotta. Damdi-
ti diettep mi, atte migjidi gullek dak
sanek:

»Varek mattek galle gaiddat, ja
dievak likkatuvvut, mutto mu arkal-
mastemvuotta i galga dust erit gaid-
dat, ja mu rafhelitto i galga likkatuv-
vut, cælkka Hærra du armetægje«

Damditi, lokke, oca Hærra dam
bodda, go son gavdnu, čuorvo su dam
bodda, go son læ lakka! Dal læ vuo-
gas aigge, dal læ bestujume bæivve.

Guokte mano buoccamviesost Bodægjost.

(Vehaš mu bæivvegirjest.)
(Čali Ole A. Andersen.)

Muttom dalve manotabe ækked vuostas manost 5ad bæive dam jage vulggim mon dampa mielde jottet Bodægjo gavpugi buoccamvissoi buorre doavoin ja movtain, vaiko ræiso ješaldest i læm mikkege havskes daihe gæsotægje ræisoid; mutto go darbo læ, de olmuš dam dækka hædest, maid son buorredilest i daga, nuft læi maidai muinage.

Ræiso manai burist dam havskes ucca gavpugažži, ja nubbe bæive (dam 6ad januar) dibmo 11 oudalgaskabæive ollimek mi Bodægjoi buorre ja havskes dalkest. Obba dat ucca gavpugaš čuovggai iđđedest roađest, mi læi dego bæive baittem. Mutto daddeke oroi dego vuostamiela caggamen, mađe æmbo mi lakkaneimek gavpugi; dastgo dam ala legjim mon visseš, atte dam gavpugest oažžom mon dam garrasemus oase; mutto daddeke daina jeđđetusain, atte dat ræiso šadda mudnji avkken boatteaiggai, vagjolim mon arvok mielain gavpuga gatai mielde buoccevieso lusa, mi læ obba gukken erit ekspeditionkajast. — Doabmat mai fertijim, dastgo gaskabæive-aigge lakkani hoapost, vai doaktari jovsam, oudalgo kontor-aigge læi mædda, mi lave læt dibmo 2 rajest gidda 4—5 ragjai. — Aido riekt! Go mon bottim uksi, de læi doavterge uvsast ja aiggoi vissa olgus. Mon ravkkim buorrebæivel Son læi hopos olmai, mutto šiega lundog fal. Son jærrali: Maid mon datom ja gost mon legjim erit j.n.v. Mon dieđostgo fertijim buok muittalet algo rajest lopp. — Nubbe doavter i læm dalle baikest. Son læi jottemen su fidnos doaimatusast. — Son jærai ain vidasebbot, atte legjim go mon oudal læmaš dobbe ja goabba doaktar lutte? Mon fast fertijim čilgget buok ja vel namage muittalet. Vimak gavnai son mu sisačalluvvum buoccevieso protokolli daihe buocci merkkim girjai. Son muittali dasto, atte son i sattam maidege dakkat odne, dastgo doaktar Lunja læi erit ja dasa vela, atte læi lavvardak. Mutto jos mon dattom sisačalluvvut

odne, de son dam gal dækka; mutto — arvvali son — atte buoremus læ, atte mon oažžom aldsesam halbes igjasaje vuostarga ragjai, dalle mon fast galggim ruoktot boattet.

Dam sæmma matke fertijim mon fast ruoktot vagjolet muttom vistai, gæi olmui mon dovddim oudal, ja gost mon ožžom vistesaje vuostarga ragjai. Nuft bessim mon dam gavpuga gæččadet dam lavvardaga ja gæčos sodnabæive.

Sodnabæive iđed bajasbektuvuvujim mon gavpuga girikko-bielloin, mak čuojatuvvujegje stuora famoin, ja orro mu mielast dego olmui čuorvvomen dokko. Muttomin orro dak lattemen jiednalokki, ja dego čurvo: »Boađe deike, boađe deiket! Ja aido riekt! Go mon gæčastim glasaraige gavpuga girkoii vuostai, de olmušraiddo okta nubbe mañest manne girkoidi — muttomak statagirkoii ja muttomak fast methodistgirkoii. — Mutto mon im orrom arvamen gosage. Mu jurddagest læi dušše boatte bæivve. Must oroi læme hallo vuolget girkoii, mutto im daddeke arvam. Aigge golai, ja nuft i valgganam mikkege mu girkkomannamest. Nuft no-gai datge sodnabæivve ja vuostarga bođi su vaivedesguim, nuftgo juokke bæivve boatta su morrašidesguim. Maidai dam ijage ođđim mon muosest ja burist gidda dibmo 8 ragjai, nuft atte iđđedest guovso juo læi bagjanam. Dal læi vimak dat bæivve bagjanam — nuft oroi mu mielast — go likko galgai gæččaluvvut. Dalo olmuk bukte mudnji borramuša oudan, mutto im mon nagadan sagga maistetge. Mon klarerijim dalo-æmedin vistesaje ja borramuša oudast, ja dakkim sudnji dærvuođaid, ja vulggim vagjolet dam namatuvvum buoccevieso lusa, dievva jurddagin; dastgo bæivve læi dal lakkanam, go likko galgai gæččaluvvut guovtegeavnai, jogo burist daihe bahas manna.

Lasetuvvu.

|| Gukken ja lakka. ||

Min gonagas ja dronneg
aiggoba dam čavča fidnat Kjøbenhavnast, Berlinast ja Londonest. Soai vuolggeba jottet oktober manost, mañnelgo stuoradigge læ ravastuvvum.

Amtakommunai sisaboatto buollevinesamlagai tinestusast.

Buollevine laka § 14 mærreda, atte 2 procenta samlagai tinestusast galgga jukkujuvvut amtakommunai al min rika mietta. Juokke amta oažžo su olmuš logos mielde. Dam guovte procentast gartai mannam jage oktibuok kr. 39,613,84. 4ad bæive dam manost jukkujuvvui dat summa amtai gaski navt:

Smaalenenes amt oažoi	kr. 2,338,22
Akerhus	— — „ 2,794,46
Hedemarkens	— — „ 2,936,72
Kristians	— — „ 2,720,33
Buskerud	— — „ 2,018,63
Jarlsberg ja Larvik	— „ 1,666,92
Bratsberg	— — „ 1,813,90
Nedenæs	— — „ 1,499,99
Lister ja Mandal	— „ 1,462,56
Stavanger	— — „ 1,985,21
Søndre Bergenshus	— „ 3,360,97
Nordre Bergenshus	— „ 2,181,34
Romsdals	— — „ 2,739,78
Søndre Trondhjems	— „ 2,406,55
Nordre Trondhjems	— „ 1,918,61
Nordlands	— — „ 3,537,32
Tromsø	— — „ 1,637,01
Finmarko	— — „ 646,42

Dak ruđak adnujuvuvjek dasto daggar avkalaš dingaidi ja doaimatusaidi, mæk čei gula kommunai gædne-gasvuodaidi.

Brævva „Nuorttanastai“

Bivdam saje min ucca blađaš ala dam moadde sadnai, maid mon daggo bokte saddim, muittalam diti vehaš vidasebbot dam fastes mænno-dusa birra, maid mi logaimek oudeb nummarest dam blađe alde. Dam baikest, gost dat oudalest muittaluvvum fastes dapatus, hæsta boalddem, læ dpatuvvam, fertte njuolgga celkujuvvut, atte dast læ juo ješ »bahakas« luovos bæssam; dastgo dasta mañnelaš cabmujuvvui fasten nubbe æra hæsta, nuft atte siddok legje havid vuolde, vulšom ja bontanam. Vissa læmašge gievrass ja famolaš olmai, go hæstai nagada sikke boalddet ja cabmet. Vai lægo son juo oappam ja harjanam daggar mænoidi go i vel čievčatala jamas ige labmašuva šive-tiguim soađadedin. Ja don læk buoremus soaldat bærgalagast. Daidak don vel dalveg govastallat kristalaš-vuođa hame vuolde, gal don juo dar-

bašakge gøsse fidnoidak juokke lak-
kai činätet. —

Dærvuođak »Nuorttanaste« lok-
kidi, ja allus dast mañnel šat oktage
daggar fastes bargoid barga.

—O.—

Ædnamdoargastus

Hirbmos likkotesvuotta.

Kilist Lulle-Amerikast læ gieskad læ-
maš hirbmos ædnamdoargastus, mi læ
dakkam vahaga 900 miljon kruvna
oudast, ja Valparaiso gavpugest læk
arvo mielde 2,000 olbmu duššam. Ok-
tibuok obba Kilicødnamest galggek
læt duššam 11,000 olbmu. Ædnagak
læk ravas alme vuollai joavddam, go
læk sin vistek duššaduvvum. Manga
gavpuga læk aibasrak duššaduvvum.

Kili læ okta daina lulle-ameri-
kanalaš republikain. Dät likkotes-
vuotta, mi dam dal læ dæivvam læ
sæmma lagan, go dat mi 4 mano
dast oudal Kalefornia bagjel manai.
Valparaiso gavpugest legje stuora
barggodoaimatusak, ja duhati mielde
bargek gavdne ælatusasek dobbe. Bal-
lamest læ, atte ollo giedak læk šad-
dam joavddelassan dam likkotesvuo-
đa gæčeld.

London

læ mailne stuoremus gavpug, dam
olmušlokko læ dal 7 miljon ja čuođe
duhat daihe 3¹/₂ gærde dammađe go
Norga rikast.

Stuoradiggevalljim.

Finmarko gavpugin læ Egede
Nissen fast valljijuvvum 633 stem-
main. Kai Knudsen Vargai gavpu-
gest oažoi 421 stemma.

Væstafinmarkost šadda ođđasist
valgga. Golma valggagieldast æp læk
mi vel ožžom dieđo. Mutto dam rag-
jai læ gurotbæle olmai Andersen ož-
žom 415 stemma, socialistak 362, ol-
gišbælle 198 ja ærak 256 stemma.

Nuorttafinmarkost æp læk vel
odnaš ragjai ožžom diettet stemmaid
buok valggagieldain; mutto mañemus
telegramak muittalek, atte vissa šad-
da oapatægje ja lukkar Isak Saba
Unjargast valljijuvvut stuoradiggeol-
majen.

Pappa Eriksen

Galsast læ fast valljijuvvum stuora-
digge olmajen.

Wellmann.

Turista dampak, mak læk Dan-
skasullost fidnam buktet dam saga,
atte Wellmann i šadda dam jage
vuolgget luftbalonaines Nordpoli. Mut-
to læi arvvalam, atte gal son vægja
vuolgget boatte jage juli manost.

Kubast

maidai moivve. Oaivvegavpugi bottet
kubanalaš moivvejægjek ja dakkek
hirbmos stuime dobbe. Dam ucca
gavpugaža Matalina lakka Havanna
læk si juo vuollasæsek bigjam.

Kuba radđetus læ gaibedam okti
ovtastattujume statai radđejumest, at-
te 8 jottelet bačče kanonak ja soaldat-
tak galggek sigjidi vækken saddijuv-
vut.

Finmarko amtadigge

amtman Urbye arvvalusa mielde
læ mæredam, atte medicinalfonna
daihe kassa i mavse daid vekselloa-
naid, maid Hammerfest gavpugsunde
Selmer dam kasa namast ješaldsis læ
valddam Hammerfest sparebankost.
Oudastvastadus dai ruđai oudast boat-
ta dai olbmai ala, guđek galgge me-
dicinalkasa ja dam rekegid bærrai-
gæččat ja dutkat.

Heivvimættom stuoradigge-avnas.

Muttom lœitnanta Kužerong Aa-
mot, gutte min ædnamest læ ollo jot-
tam ja doallam foredragaid (sarnid
færa maid diŋgaid birra) ja gutte bai-
kotagai garraset bargai Kinamiššona
vuostai, læi ječas divvom stuoradigge-
avnasen, vai makka su valljijek Roins-
dalast; mutto son i ožžom ovtage
stemma.

Ruošaænam.

Ruošaædnamest læ ain raffhetes-
vuotta nuftgo dabalašat. Mañemus
telegramak muittalek, atte gieskad
læk muttom bahanikkanak gæččalam
sorbmit vuostas ministar Stolypin su
ječas dalost. Dak 4 olbma, guđek
galgge su sorbmit, botte vuoje garvo-
tuvvum soattehærrai uniformai siste.
Go balvvalægjek æi suovvam sin sisa
mannat, massi okta sist ovta granat-
luođa (bomma), mi hirbmadet bavketi
ja duššadi buok, mi dam lakka læi.
Stolypin i vahagattujuvvum, mutto su
guokte mana ja 60 ærak sorbmijuv-
vujegje ja sarjaduvvujegje, dai sær-
vest læi okta statsraada, okta genera-

la, okta oaivvamuš ja okta politimæi-
ster. Golbma daina bahagurennes olb-
main ječage sorbmašuvve. Dat njæl-
ljad, gutte i vahagattujuvvum, areste-
rijuvvui. Dak sorbmijægjek legje boat-
tam Moskwast.

Muttom generalla Petershoffast,
gøen namma læi Minn, læ mannam
lavvardaga sorbmiiuvvum.

Generalla læi oktan bærrašines
dollavavnostašonast Petershoffast, go
okta nuorra nieidda bođi su lusa ja
bači 5 revolværskuota generala sælgai.
Generala æmed doalai nieida gidda
dassago politiak botte. Nieidda muit-
tali dasto politiadi, atte okta granat-
luođa læ dollavavnostašonast. Dat
dallanaga eritvalddujuvvui. Generalla
jami dasanaga.

Hirbmos læ dille Ruošarikast,
ige læt buorre diettet, goas buorrana.

Min aige doaktar dietto

matta læk stuores, dam čajeta čuo-
vovaš muittalus:

Muttom 22 jakkasaš olmai New
Yorkast oažoi naggo ja doarrom vuol-
de 3 nibečuggistaga vaibmoi. Son
guddujuvvui hospitalli, gost doaktarak
sust valde vaimo olgus ja gorru gid-
da. Olmai galgga dal læt dærvaš-
muvvamen.

Danska officerak Kinai.

Kinesalažak sittek muttom dan-
ska officeraid boattet sin oapatet soat-
tat. 10,000 kruvna fallelk balkkan ja-
gest ja 5 jage balvvalusa mañnel
3000 kruvna penšon,

Duollo

læ lussanam garraset dam mañemus
35 jagest min ædnamest. Dam jage
1870 læi duollo 12 miljon kruvna,
jagest 1880 læi arvo mielde 16 mil-
jon kruvna, 1890 læi 23 mil., 1900
læ 35 mil. ja dal 39 miljon kruvna.
Min ædnamest læ duollo stuoreb juok-
ke olbmu ala go guđege æra ædna-
mest, namalassi 16 kruvna juokke
olbmu ala.

Engelandast, Skotlandast ja Ir-
landast læi duollo dam jage 1902
kr. 13,44 juokke olbmu ala. Dan-
markost jagest 1901—02 kr. 12,53,
Okti ovtastattujuvvum statain 1900
læi kr. 12,01 olbmu ala, Ruotarikast
kr. 9,42, Frankrikast kr. 8,37, Tuiska
ædnamest kr. 7,42 ja Italiast kr. 5,75.

Dam muddoi læp mi joavddam.
35 jagest læ duollo-værrø bagjanam

12 miljon rajest 39 miljon ragjai.

Guovča doppi

Hallingdalast gieskad ovta 14 jakkasaš ganda, gi særvalagai su 9 jakkasaš vieljain læigašivitiid gæččamen. Soai æva diettam maidege ouddalگو guovča falleti dam boarrasæmusa ganda guovtost. Dat nuorab viekkali olbmui lusa. Guokte olbma vulgiga dallanaga ganda mielde dam baikkai, gost guovča læi, ja go si dokko ollijegje, gavdne si dam nubbe ganda jamaldam, mutto guovča læi javkkam.

Gandda eli vela, ja sati jure soames sane cækket; mutto son læi hirbmadet gaikoduvvum. Oaivve læi cuvkkijuvvum, njunne læi erit ja nubbe cælbme olgusgaikkujuvvum, ja nubbe čoarbælle læi bottanam.

Son læ dal buoccamviesost. I læk dietto ælla ja dærvasmuvvago.

Mailmehistoria.

(Lasse oudeb nummari.)

Væikkeaigge.

Mutto læ okta gædge, mi læ buoreb værjon go flinta; dat læ væikegædge. Dat matta gavdnu sierranassi okto, dat matta læt maidai buttes væikke; mutto dat gavdnu ænemusad malma siste. Olbmuk fuobmajegje, atte væikkegædge læi dimes, nuft atte dat gierdai cabmema. Si legje maidai oaidnam, atte go vuovdek bulle, atte væikkegædge ja væikkemalma čolggidi. Ja de oppe si čolggidattet væike malmast erit. Daihe si čulle dam olgus stuora væiččeri-guim. Indianalažain Amerikast legje akšok, saittenjunek, njuolak ja nibek væikest, dallego Europealažak gavdne Amerika; sist læi dalle nabbo væikke-aigge. Maidai Europast læ okti læmaš daggar aigge; mutto ænemusad læ dabe læmaš bronse-aigge. Dalle adne olbmuk værjoid ja činaid bronses, mi læ sægotus væikest ja danest.

Bronse-aigge.

Dingak rakaduvvum bronses, botte Asiast Europai, ja go olbmuk dabe vuost sadde oappasak daina, ravdejušše si ječa. Dam finasæmusa ja čabbasæmusa gavdnap mi aido daina ædnamin, gost si gukkemusat adne bronze. Dobbe læi sist æmbo aigge odđa dingaid ja barggamvugid

gavdnat. Ja si legje oappam daid bronse dingaid čabbesen dakkat. Dam čajetek dak dingak, mak Maddaæuropast læk ædnam siste gavdnum.

Mutto bronze i læk buoremus værjon ja æra dingan. Okta malma gavdnu, mi læ avkalæbbo go væikkemalma. Dat læ ruovddemalma.

Ruovdde-aigge.

Olmuš matta birggit alma ruovdetaga. Son matta rakadet vadnasa gædgenævvoiguim, ouddamærka diti son boaldda muorramaddaga čađđan bitta bitta mañest ja čuolla dasto erit. Olmuš matta hukset stuora vistid bronsenævvoiguim. Mutto manna saggajottelebbo ruvdin, damditi go ruovdde matta dakkujuvvut finasæbbo, nannosæbbo ja bastelæbbo. Jos galggek læk ædnag vadnasak ja skipak, de fertte ruovdde adnujuvvut. Ruovddeakšo fertte nuorai vuovdest njæiddet, ruovddesaha luoddo daid ja hœvval daid liftesen dakkat. Ruovdenævvoid adnep mi, go mi galggap vistid hukset ja rakadet bevdiid ja stuoloid. Mi adnep ruovdde oamanidi ja komfuraidi, plogaidi ja maskinaidi, ruovddemađidi ja vavdnojorridi. Ja mi vel æmbo læ, dal rakadet mi vel stuora dampaidge ruovdest. Dal dat læge æska ruovdde-aigge, oažžop mi cækket. Mutto go mi sardnop ruovdde-aigge birra, de jurdašep mi ænemusad dam aige ala, mi bođi bronse-aigge mañest, dam boares aige ala, go olbmuk algge adnet ruovde værjon ja čuoppamgaskaoabmen.

Dobbe Nuorttaædnamin læi ruovde dovdost juo dam goalmad jakkeduhatest ouddal Kristus riegeadæme, mutto vela manne manga čuođe jagge, ouddalگو dat bođi dabalaš adnui. Asiast, muttom gonagas garddemest, mi læ dobbe bajasroggujuvvum, læk gavdnum olles roaisto ruovddedingak 9ad daihe 8ad jakkečuođe rajest ouddal Kristus riegeadæme. Dak legje ladnan barddujuvvum ovta sæine vuostai gonagas garddemest. Dast legje nuft ollo čuolanak, plogaruovdek, lakkek ja skipa-ankorak, atte læi dego assas muvra, — golbma bæive darbašegje ouddalگو daid oažžu bajas. Asiast bođi dietto ruovde birra Europai. Gukkes aigge manai, ouddalگو dat dietto bođi deike davast; dat i boattam ouddalگو dam 4ad jakkečuođest Kristus riegeadæme ouddal.

Gi læ muittalam migjidi dai vuostas olbmui birra?

Dak boarresæmus olbmuk æi mattam čallet. Mist i læk oktage girje dam aige rajest. Mutto olmuš matta oappat lokkat æra lakkai maidai. Go okta bisso-olmai vuovddai vuolggade æi gavdnu gijek, mak muittalek, gost rievsgagak daihe rievanak læk gavdnat; mutto son vuotta dan luotain ædnamest. Son maidai muttomindolgid gavdna, ja de arvveda son, atte dast læk læmaš loddek. Ænam dat læ mi muittala baččai, lækgo ællek læmaš dast, gost son vagjola. Sæmma lakai oažžop mi maidai diettet dai boarresæmus olbmui birra.

Ænam dam birrage muittala migjidi. Jogai sængain, bakteraigin ja moerabodnest læk oappam olbmak occam. Si læk roggam boares rippaduvnin ja havddečoroin. Buok sajin læk si soames dinga gavdnam, mi læ juogamaid muittalam dai boaresæmus olbmui birra.

Jokkaroggek.

Jogak legje dam aige govdebbego dal. Stuora ænangappalagak læk dal goabbašag belin goikkak, ja daina matta olmuš gavdnat dam, maid jokka boares aigest mieldes guti. Dobbe læk gavdnum davtek ja banek mammutsperist ja vel olles daktegargadasage. Dobbe læk maidai gavdnam davtid kæmpagoddest, mi læi bagjel 3½ metar allag ja mæsta 4 metar čorvi gaskast. Gal vægja læt nuft, atte dak stuora čoarvek læk læmaš sivvan dasa, atte dat aibas læ javkkam ædnam alde; go gumpek ja æra vilda spirik læk doarradallam dam, de læk dak stuorra čoarvek hænggasattam dam vuovdde muoraidi. Dobbe læk maidai gavdnum davtek æra spirin ja gædge bierggasak.

Lasetuvvu.

Troandemyonast

læk gieskad fidnim vebaš salledid notiguim. Firmiguim maid goddet vebaš.

Vuoinalaš lavllagak

læk ain oažžomest. Hadde læ 35 ora bittast oktan portoin. Gutte oasta 5 girje, oažžo dam guđada nufta.

«Nuorttanaste» čalle, prentejægje ja olgusadde læ G. F. Lund, Sigerfjord, Vesteraalen.